

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 47 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 15. Septembra 1924

PATENTNI SPIS BR. 2098

UNGARISCHE STAHLWARENFABRIK, AKTIENGESELLSCHAFT
i FERENZ KERTESZ, MAŠINSKI INŽINJER, BUDIMPEŠTA.

Ležišta naročito za željeznička kola.

Dopunski patent uz osnovni patent broj 2097.

Prijava od 27. juna 1922.

Najduže vreme trajanja do 30. juna 1938.

Važi od 1. jula 1923.

Predmet glavnog patenta broj 2097 je ležište proste konstrukcije koje se lako namešta i skida, čiji se sklop i jastučić mogu izradivati presovanjem.

Ovaj se pronačinak s jedne strane odnosi na uprošćenu izradu presovanog lagerskog oklopa s druge strane na oblik izvođenja sprave za učvršćavanje ležišnog jastučića.

Za izradu presovanjem lagerskog oklopa može se upotrebiti jedna jedina ploča, koja je ovalno isečena na svojoj zadnjoj ivici a lučno na svojoj prednjoj ivici u celini je dakle načinjena u obliku štita. Ako se ova ploča pravougaono povije duž linije u širini povučene a u blizini ovalnog izreza i onda cela ploča savija onda se dobijaju poklopac, oba bočna dela i zadnji deo ležišnog oklopa sa poprečnim kružnim otvorom na zadnjem delu. Dno ležišta se zasebno presuje i iznutra ili spolja pričvršćuje zgodnim načinom za oklop.

Prema pronačinaku učvršćuje se oklop dalje na suprot jastučića, što odstupa od u glavnom patentu opisanog, odozgo umetanog dodatka — nabivenim ili zavornjima na obe strane ležišta, čiji nastavci (produžetci) osiguravaju jastučić snabdeven sa odgovarajućim izrezom i protiv uvijanja kao i protiv aksialnog pomeranja. Ovaj način učvršćavanja omogućava da se jastučić udalji iz ležišta a i da se ne mora samo ležište voditi iz kola.

Nacrt pokazuje oblike izvođenja ležišta prema pronačinaku.

Fig. 1 je izgled odgovarajuće isečene, u obliku štita ploče koja služi za izradu ležišnog oklopa, presovanjem.

Fig. 2 šematičko prestavljenje iste posle prvog previjanja,

Fig. 3 prednji izgled ležišnog oklopa dobivenog savijanjem.

Fig. 4 upravni uzdužni presek iste po liniji A—B i fig. 3.

Fig. 5 pokazuje ceo ležišni oklop u upravnom poprečnom preseku sa zasebno presovanom i iznutra utvrđenom pločom za dno.

Fig. 6 je upravni uzdužni presek uz to po finiji C—D iz fig. 5.

Fig. 7 pokazuje presek sličan iz fig. 5 sa spolja utvrđenim dnem.

Fig. 8 prestavljen je upravni presek ležišta sa spravom za učvršćivanje jastučića, najzađ pokazuje

Fig. 9 uz to pripadajući uzdužni presek po sredi.

Ploča 1 u suštini oblika štita, koji služi za izradu presovanog ležišnog oklopa snabdevena je na svom zadnjem kraju sa ovalnim izrezom 2 i sa lučnim izrezom 3 na svom prednjem delu koji se lučno sužava. Ako se ova ploča pravougaono previje (fig. 2) duž prave 14 povučene u blizini izreza 2 po širini ploče pa se cela prosti savije u pravcu u fig. 2 ucrtane strelice tako, da se zadnje ivice 4 dodiruju, onda se dobivaju ležišni oklop (odnosno njegov zaklopac) prestavljen u izgledu spreda u fig. 3, oba bočna dela 6 i

zadnji zid 7 sa pozadi potrebuju tvorom i koji izlazi iz izreza dno 8 samo za se presuje učvršćuje zgodnju vatku. 2. Ležišno se Utvrđivanje jastukom za oklop.

Utvrdjivanje jastučića u oklop. Ako se tako, što je učića 10 za oklop 9 vrši zavrnji, zavrti s obe strane ležišta uvetuju dužetci i ornji ili tome slično 11, čiji prozgo 12 zalaze u udubljenja nameštena na unim mestima jastučića, usled čega jastučić biva osiguran kako protiv uvijanja tako i protiv aksialnog pomeranja. Ako se zavrtnji odvrte i ležite nešto uzdigne, onda se može ležište jastučića izvaditi iz oklopa i pregledati. Za tu se svrhu ne mora kao dosad samo ležište vaditi sa kola.

Znatna se korist ove izrade sastoji i u tome, što se ležište može sklopiti na tezgi, pošto oba zavrtnja ili tome slično jastučići učvršćuju za dno, tako da jastučić ne može ispasti. Potpuno sklopljeno ležište se mora onda ugurati na osovini usled čega se montaža izvanredno uprošćuje. I ovo ležište ima

u glavnom patentu pomenutu dobit što se ono može, zbog svojih cilindriskih površina bez stvarne i naknadne obrade na strugalicama i fres-mašinama lako obraditi.

Patentni zahtevi:

1. Oblik izvođenja ležišta po patentu br. 2097 naznačen time, što se oklop izrađuje jednostavnim savijanjem iz jedne ploče u obliku štita snabdevene odgovarajućim isećcima, dok je za sebe zasebno presovana ležištna ploča za dno učvršćena iznutra ili spolja na oklopu.

2. Oblik izvođenja ležišta po patentu broj 2097 naznačen zavrtnjima, zavornjima ili t.s.l. uvućenim na obe strane ležišta, koji zailaze u odgovarajuća izdubljenja, koji usled toga sprečavaju u svakom pravcu kretanja jastučića, i pošto se oni uklone, omogućavaju vođenje jastučića iz ležišnog oklopa bez rastavljanja ležišta.

